

اریک ریموند

سخنگوی جنبش اپن سورس

«احمد شریف پور

قانون لینوس: «با داشتن تعداد زیادی آزمایش کننده کد، هر باگی سطحی و قابل رفع است.»

اریک ریموند این قانون را در کتاب کلیسای جامع و بازار به افتخار لینوس توروالدز، قانون لینوس نام نهاده است

اریک استیون ریموند که در دنیای اینترنت اغلب با نام esr شناخته می‌شود، برنامه‌نویس و مبلغ مشهور نرم‌افزارهای آزاد و اپن سورس است. نام او زمانی در دنیای هکرها بر سر زبان افتاد که در سال ۱۹۹۰ مدیریت و نگهداری JargonFiles، لغت‌نامه اصطلاحات هکرها را به عهده گرفت. او از سال ۱۹۹۷ و پس از انتشار کتاب کلیسای جامع و بازار، به مدت چندین سال به عنوان سخنگوی غیررسمی جنبش اپن سورس شناخته می‌شد. او در همین کتاب به انتشار مبانی فلسفی و اقتصادی جنبش اپن سورس پرداخته است. قانون لینوس نیز برای نخستین بار در همین کتاب و توسط وی تشریح شده است.

زندگی‌نامه

اریک ریموند متولد سال ۱۹۵۷ بوستون است و تا قبل از سال ۱۹۷۱ که به پنسیلوانیا بازگردد، به همراه خانواده‌اش در نژوئلا زندگی می‌کرده است. خود او می‌گوید، ابتلا به بیماری Cerebral Palsy و محدودیت‌های ناشی از آن باعث شده که وی به سمت دنیای کامپیوترها سوق داده شود. وی از دهه ۱۹۸۰ میلادی در زمینه نرم‌افزارهای آزاد و اپن سورس فعالیت می‌کرده است. نخستین مشارکت وی در یک پروژه اپن سورس، نگهداری و مدیریت توسعه FetchMail یک کلاینت قدیمی ایمیل بود. وی در همین پروژه اصول اولیه اپن سورس را به صورت آزمایشی مورد استفاده قرار داد. وی همچنین در توسعه مدهای ویرایشی Emacs، کتابخانه توابع GNU ncurses و کتابخانه libpng برای کار با فرمت تصویر PNG (سرنام Portable Network Graphics) و بسیاری پروژه‌های دیگر مشارکت داشته است. وی علاوه بر توانایی خارق‌العاده در کدنویسی، استعداد شگرفی نیز در نویسندگی دارد. او نویسنده تعداد زیادی از FAQ یا «سوالات متداول» و «How To» یا «چگونه»‌های دنیای یونیکس، لینوکس و اینترنت است و بسیاری از نوشته‌های وی در پروژه مستندسازی لینوکس یا LDP (سرنام Linux Documentation Project) مورد استفاده قرار گرفته‌اند. یکی از نوشته‌های وی «How to Become a Hacker» یا «چگونه یک هکر بشویم؟» است که به عنوان راهنمای تازه‌واردان دنیای هکریسم به شدت مورد توجه قرار می‌گیرد و نخستین ترجمه فارسی آن را می‌توانید در سایت تکنو تاکس بیابید. علاوه بر علاقه شدید به کامپیوترها، او یکی از طرفداران پروپاقرص داستان‌های علمی تخیلی است. ورزش و موسیقی نیز از دیگر علاقه‌مندی‌های وی هستند. او دارای کمر بند سیاه دان یک در رشته تکواندو است و تا حدودی با آیکیدو نیز آشنایی دارد. فلوت می‌نوازد و تاکنون چندین قطعه موسیقی نیز ساخته است.

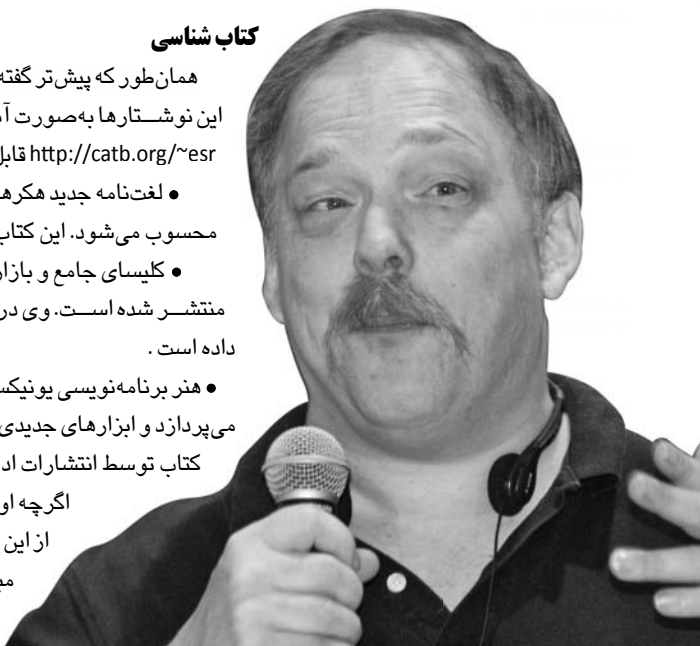
کتاب‌شناسی

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، اریک ریموند نوشته‌های زیادی در قالب‌های مختلف دارد که بیشتر این نوشتارها به صورت آنلاین و از طریق سایت‌های مختلف به‌ویژه سایت شخصی وی به آدرس <http://catb.org/~esr> قابل دسترس است. اما سه کتاب نیز از او به چاپ رسیده است:

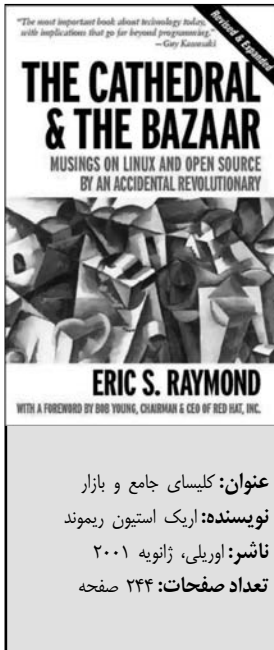
- لغت‌نامه جدید هکرها (The New Hacker's Dictionary)، که در واقع نسخه چاپی JargonFiles محسوب می‌شود. این کتاب توسط انتشارات دانشگاه MIT به چاپ رسیده است.
- کلیسای جامع و بازار (Cathedral and the Bazaar)، که توسط انتشارات اوریلی در اکتبر ۱۹۹۹ منتشر شده است. وی در این کتاب مبانی فلسفی و اقتصادی جنبش اپن سورس را مورد بررسی قرار داده است.

• هنر برنامه‌نویسی یونیکس (The Art of Unix Programming)، به بررسی تاریخچه و فرهنگ یونیکس می‌پردازد و ابزارهای جدیدی را که برای برنامه‌نویسی در دنیای یونیکس وجود دارد، معرفی می‌کند. این کتاب توسط انتشارات ادیسون و سلی و در اکتبر ۲۰۰۳ به چاپ رسیده است.

اگرچه او سال‌ها سخنگو و مبلغ غیررسمی جنبش اپن سورس بود، اما از سال ۲۰۰۵ از این سمت استعفا و اعلام کرد که جنبش اپن سورس دیگر از انزوا خارج شده و به مبلغ نیازی ندارد. او وضعیت کنونی خود را «زندگی در یک رمان سایبرپانک، یک رمان آزادی‌خواهانه سایبرپانک» توصیف می‌کند.

کتاب مقدس اپن سورس

عنوان: کلیسای جامع و بازار
نویسنده: اریک استیون ریموند
ناشر: اورلی، ژانویه ۲۰۰۱
تعداد صفحات: ۲۴۴ صفحه

بسیاری از پرخواننده‌ترین کتاب‌ها در هر رشته و زمینه‌ای به تاریخ آن رشته مربوط می‌شوند. این کتاب‌ها به جای جزئیات فنی، اصول و مبانی را توضیح می‌دهند و فلسفه و منطق هر ایده یا اتفاقی را بررسی می‌کنند. زمینه‌های تاریخی را تحلیل کرده و تأثیر آن‌ها را در وضعیت کنونی توجیه می‌کنند. کتاب کلیسای جامع و بازار به نوعی از همین دسته کتاب‌ها است. با این تفاوت که در حین بررسی گذشته ایده‌های نو را پایه‌ریزی و ترویج می‌کند. شاید برای تمامی کسانی که از لینوکس و نرم‌افزارهای اپن سورس استفاده می‌کنند، جالب باشد که بدانند ریشه‌های مدل توسعه اپن سورس نخستین بار در این کتاب شکل گرفته و معرفی شده است.

این کتاب در واقع نسخه چاپی مجموعه‌ای از مقاله‌های اریک ریموند در باب دنیای هک‌های واقعی و نحوه شکل‌گیری سیستم توسعه نرم‌افزار اپن سورس است که پیش‌تر توسط خود نویسنده و به صورت آنلاین منتشر شده بودند. اریک ریموند در این مجموعه مقاله‌ها در کنار تشریح روند تاریخی شکل‌گیری فرهنگ هکرها، به تعریف اصول و نحوه شکل‌گیری سیستمی جدید برای توسعه نرم‌افزار می‌پردازد که کاملاً با سیستم سنتی در تضاد است و آن را اپن سورس می‌نامد و همچنین نحوه شکل‌گیری یک مدل تجاری براساس آن را شرح می‌دهد. آخرین نسخه این کتاب از پنج مقاله مختلف تشکیل شده است که به ترتیب عبارتند از:

تاریخ مختصر هکریسم (A Brief History of Hakerdom)

در این مقاله اریک ریموند به معرفی خلاصه، اما دقیق تاریخ هکریسم می‌پردازد. تاریخی که به شدت با یونیکس و اینترنت درهم بافته شده است، اما به زعم نویسنده ریشه‌هایی بسیار قدیمی‌تر از آن‌ها دارد. اگر خواستار اطلاعات جزئی‌تر و کامل‌تر در این باره باشید، بهترین مرجع شاید کتاب مشهور استیون لوی یعنی «هکرها» باشد. ریموند در این مقاله از JargonFiles نیز نام می‌برد که مدخل ورود بسیاری از افراد به دنیای هکرها بوده است.

کلیسای جامع و بازار (The Cathedral and the Bazaar)

این مقاله که نام کتاب نیز از آن اقتباس شده، اصلی‌ترین سند و مرجع مربوط به پدیده اپن سورس است و نخستین مقاله از سری سه‌گانه‌ای است که ریموند پیش از آن به صورت آنلاین و در باب اپن سورس منتشر کرده بود. در این نوشته ریموند به بررسی پدیده اپن سورس می‌پردازد که به نظر او از دل فرهنگ هکرها زاده شده است و به‌ویژه ارتباط نزدیکی با نحوه انتشار و توسعه لینوکس دارد. او در این مقاله سیستم سنتی توسعه نرم‌افزار را به سیستم ساخت یک (کلیسای جامع) تشبیه می‌کند. در این سیستم، توسعه نرم‌افزار توسط عده محدودی برنامه‌نویس با مدیریتی سخت‌گیرانه و اعمال نظارت‌های دقیق انجام می‌پذیرد و محصول نهایی تا تاریخ ارائه در دسترس کاربران قرار نخواهد گرفت. وی در مقابل این سیستم روش توسعه لینوکس را مدل بازار می‌نامد. در این سیستم توسعه بر بستر اینترنت و به صورت شفاف در برابر دیدگان کاربران صورت می‌گیرد و هرکس با هر سطحی از دانش می‌تواند در روند توسعه مشارکت کرده و نرم‌افزار را بهبود ببخشد. او در این فصل اغلب، نظریه‌هایش را با ارجاع به برنامه FetchMail که خود مدیر توسعه و نگه‌داری آن بوده است، ارائه می‌کند.

سکنی در ناکجاآباد (Homesteading the Noosphere)

در این مقاله ریموند به بررسی فرهنگ هکرها ادامه داده و آن را فرهنگی سخاوتمند و بخشنده (Gift Culture) می‌نامد و معتقد است که همین امر مشخص می‌کند که پروژه‌های اپن سورس چگونه پیشرفت می‌کنند.

پاتیل جادویی (The Magic Cauldron)

در این مقاله که آخرین مقاله سه‌گانه اپن سورس است، نویسنده به بحث درباره اقتصاد می‌پردازد و چندین مدل مختلف سرمایه‌گذاری در دنیای اپن سورس را معرفی می‌کند. شاید برای بسیاری این مقاله تنها دلیل خرید کتاب باشد! نام این مقاله از یکی از اسطوره‌های غربی اقتباس شده که شخصیت اصلی آن پاتیلی جادویی در اختیار داشته که غذای داخل آن هیچ‌گاه تمام نمی‌شده است و به احتمال اشاره‌ای به قابلیت‌های بی‌پایان روش اپن سورس دارد.

انتقام هکرها (The Revenge of The Hackers)

در نوشته آخر، ریموند به طلوع دوباره فرهنگ هکرها اشاره کرده و تشریح می‌کند که چگونه این فرهنگ از انزوا خارج شده و به کانون توجه عموم تبدیل خواهد شد و در همین حین به نوعی نقش خود را در این روند پررنگ‌تر جلوه می‌دهد. حتی در بخش‌هایی به بدگویی از مایکروسافت پرداخته و پیش‌بینی می‌کند، ویندوز ۲۰۰۰ به واسطه سیستم بسته توسعه، محصولی ناموفق و ناکارآمد خواهد بود. پیش‌بینی‌ای که البته چندان درست از آب در نیامد. اما با رسیدن به بخش ضمایم، کتاب را بر زمین نگذارید، زیرا نوشته «چگونه یک هکر بشویم؟» (How To Become A Hacker) خود به تنهایی یک جواهر واقعی است. این نوشته شما را با راه و رسم تبدیل شدن به یک هکر آشنا می‌کند و مسیری را که یک تازه‌کار باید طی کند تا به زعم نویسنده به یک جادوگر (Wizard) تبدیل شود، به تفصیل شرح می‌دهد. سخن آخر این که، کتاب کلیسای جامع و بازار توسعه نرم‌افزار با سیستم اپن سورس را نه به عنوان یک فن یا مهندسی، بلکه به دید اثری هنری، تبلور اندیشه‌ای فلسفی و بارنشستن درختی کهن سال معرفی می‌کند که همین امر خواندن آن را برای هر طرفدار جنبش اپن سورس یا حتی هر طرفدار کامپیوتر لذت‌بخش خواهد کرد.